

17^e jaargang - nummer 2 - mei 2018

Donatus Dichterbij

Informatie over verzekeren van kerken en monumenten

Robert Quarles van Ufford,
directeur van NMo: "Juist voor
kleine en middelgrote organi-
saties is het NMo-lidmaatschap
buitengewoon interessant."

NMo wil samen- werking bevorderen

"Paus Johannes Paulus II leidde een mis in de open lucht, hier vlakbij, op het terrein van het klooster. Daar ben ik nog bij geweest!" herinnert Robert Quarles van Ufford zich. Nu is hij directeur van de Nationale Monumentenorganisatie (NMo) en staat zijn bureau in het voormalig klooster Onze Lieve Vrouwe Ter Eem. Een kennismaking.

We staan in de hal bij de hoofdingang. Aan de bakstenen muur hangt een eenvoudige collage met foto's en teksten over het ontstaan en de hoogtepunten van het klooster. Robert wijst op de foto van de paus, die van 11 tot 14 mei 1985 Nederland bezocht en toen overnachtte in dit klooster. "Ik ben geboren en getogen in Amersfoort en ging hier ook naar de middelbare school. Alle scholieren waren uitgenodigd deze bijeenkomst mee te maken. Vandaar dat ik erbij was."

Rode draad

Robert Quarles van Ufford is van huis uit historicus. "Als ik terugkijk, dan is 'cultureel erfgoed' altijd de rode draad geweest in mijn werkzaamheden. Ik heb lange tijd als diplomaat gewerkt, zowel voor Buitenlandse Zaken als voor OCW. Later was ik secretaris-generaal van de Nationale UNESCO Commissie en in die periode werd ik als voorzitter gevraagd voor de UNESCO-commissie die de Minister van OCW moest adviseren inzake de werelderfgoedlijst. In feite doe ik nu weer wat een diplomaat ook doet: partijen samenbrengen en met elkaar verbinden. Niet alleen NMo-leden, maar ook particulieren, instellingen en de overheid. Een voordeel daarbij is, dat ik van buiten de monumentenorganisaties zelf kom en onafhankelijk ben."

Het klooster werd gebouwd in 1931 en bestond uit een zusterklooster, een scholencomplex met 1.300 leerlingen, van wie er

*Juist voor kleine en middelgrote
organisaties is het NMo-lidmaatschap
buitengewoon interessant.*

300 inwonende internaatleerlingen waren. In 2008 verlieten de laatste zusters het klooster. Inmiddels is het een soort bedrijfsverzamelgebouw geworden. In dit deel van het grote complex (25.000 m²) komt een clustering van monumentenorganisaties tot stand. Ze vormen het levende bewijs dat monumentenorganisaties samenwerking zoeken. Naast de NMo zetelen hier bijvoorbeeld BOEi (industriële erfgoed), Vakgroep Restauratie, het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen (NCE) en de VBMK (monumentale kerkgebouwen). Het Nationaal Restauratie Fonds is onlangs van Hoevelaken naar de Utrechtseweg in Amersfoort verhuisd.

Samenwerking bevorderen

Robert Quarles slaat deze ontwikkeling met instemming gade. "Het landschap van monumentenorganisaties was in Nederland tot voor kort gefragmenteerd. De meeste organisaties werken thematisch, regionaal of zelfs op stedelijk niveau. Daar is op zich niets mis mee, maar er is veel specialistische kennis aanwezig die we graag willen bundelen om die breder beschikbaar te kunnen stellen. Daarom spant de NMo zich in om samenwerking te bevorderen."

Donatus Verzekeringen wordt een steeds belangrijker partner in de monumentenwereld.

Nederland telt circa 66.000 rijksmonumenten. 29 historische en architectonisch bijzondere monumenten en monumentencomplexen had de rijksoverheid tot voor kort in eigendom. Vanaf 2001 groeide in 'Den Haag' het besef dat het bezit en beheer van monumenten niet tot de kerntaken van het rijk behoren. Het duurde tot 2011 voordat de toenmalige minister Donner beleid ontwikkelde om de rijksmonumenten van de overheid over te dragen aan een particuliere instelling, waarna minister Blok in 2013 aanstalten maakte deze intentie om te zetten in een concreet plan. In het jaar daarop kreeg de oprichting van de NMo haar beslag, waarbij grote landelijke monumentenorganisaties actief betrokken waren, zoals Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Vereniging Hendrick de Keyser, Landschappen NL en BOEi. De Tweede Kamer ging ook niet over één nacht ijs en vroeg in 2015 onafhankelijke adviezen aan bij de Raad voor Cultuur en bij Ecorys. Dit pakte positief uit, waarna de Kamer in december van dat jaar met het voorstel instemde en uiteindelijk werden op 15 januari 2016 de 29 monumenten daadwerkelijk overgedragen aan de NMo, die daarmee gelijk een van de grootste monumentenorganisaties in ons land werd.

"Omdat die grote monumentenorganisaties aan de basis van de NMo stonden, achtte de overheid het ook verantwoord om 'hun' monumenten over te dragen aan de NMo. Wij zijn een vereniging met leden. Niet alleen voor die grote organisaties, maar ook voor de kleinere! Daar is één maar bij: wij accepteren alleen organisaties die monumentenbeheer als hoofddoelstelling hebben."

NMo-directeur Robert Quarles van Ufford: "Kennis en expertise overdragen, zodat de hele monumentensector er beter van wordt."

Ook voor kleine monumentenorganisaties

"We staan nu zo stevig op de rails dat we het verantwoord achten dat ook kleinere organisaties lid worden van de NMo. We hanteren daarvoor een gedifferentieerd lidmaatschap: een basislidmaatschap voor organisaties met een WOZ-waarde tot 10 miljoen euro en een uitgebreid lidmaatschap voor organisaties met een WOZ-waarde boven 10 miljoen euro. Kleine organisaties kunnen al lid worden met een jaarcontributie vanaf € 100 en grotere organisaties vanaf € 2.500. Juist voor kleine en middelgrote organisaties is het NMo-lidmaatschap buitengewoon interessant. De grote leden willen hun kennis en expertise graag overdragen aan de nieuwe leden, zodat de hele monumentensector er beter van wordt. Onder de naam MNo-NU (zie kader) organiseren we trainingen en bijeenkomsten om kennis en ervaringen te delen en in september beginnen we met de leergang 'Effectief Monumentenbeheer'."

Een van de 29 monumenten die de NMo overnam van het Rijk waren de vestingwerken van Naarden. Daar was men in Naarden aanvankelijk niet blij mee. "In eerste instantie wilde de gemeente het eigendom en de exploitatie zelf overnemen, maar daar was het Rijk het niet mee eens. Gelukkig ziet de gemeente nu ook in dat monumentenbeheer specialistisch werk is en ze is blij met de kwaliteitsslag die we gemaakt hebben. Het onderhoud wordt aangepakt, het groenbeheer en achterstallig metselwerk krijgt prioriteit en er wordt gevarieerder gemaaid, zodat aan de buitenzijde van de vesting het schootsveld beter zichtbaar is en aan de binnenzijde van de vesting de flora en fauna verbetert. Onlangs is ook de voormalige (onder)officiersmess, het zogenaamde Kantinegebouw, als cultureel centrum opengesteld, waarmee het een maatschappelijke functie heeft gekregen."

National Trust

Een grote koepelorganisatie die kleinere en gespecialiseerde monumentenorganisaties verbindt, is niet iets nieuws. Het Verenigd Koninkrijk kent al sinds 1895 de 'National Trust', een onafhankelijke, particuliere organisatie die steeds meer landschappen en gebouwen in bezit krijgt en exploiteert. De National Trust heeft inmiddels 3,5 miljoen leden en wordt grotendeels gefinancierd door lidmaatschappen, entreegelden,

donaties en legaten. In ons land zou de NMo een soortgelijke rol kunnen gaan vervullen. Robert Quarles: "Het model van de National Trust is met name in de Angelsaksische wereld bekend. Ik denk dat wij het in Nederland goed doen met onze NMo; we voorzien in een breed gevoelde behoefte. We hebben via 'Dutch Culture', het bezoekersprogramma van de Rijksoverheid, al diverse delegaties ontvangen uit onder andere Japan, China, Indonesië, Brazilië en India. Er is veel belangstelling bij erfgoedprofessionals voor onze aanpak."

Online monumentenplatform

Donatus is preferred partner van de NMo geworden. Wat houdt dat in? "Donatus Verzekeringen wordt een steeds belangrijker partner in de monumentenwereld en daarom hebben we contact met elkaar gezocht. Donatus helpt ons met de opzet van een online monumentenplatform. Dit wordt een digitale ontmoetingsplaats voor monumenteneigenaren, professionals, vrijwilligers en consumenten, waar alles is te vinden over het (ver)kopen,

Kennisbijeenkomsten NMo-NU

7 juni - Verrassend rood in het groen: van verscholen geheim tot verbindende schakel in het historisch landschap

4 oktober - Water en monumenten: de impact van wateroverlast op monumenten

29 november - Duurzaam energiebeheer en monumenten: nieuwe inzichten en slimme oplossingen

Kijk voor meer info op:

www.nationalemonumentenorganisatie.nl/agenda

(ver)huren, beleven, beheren of bekijken van monumenten. We streven ernaar dat dit platform op 8 september, de Open Monumentendag, online gaat. Het platform heeft uiteindelijk tot doel om duurzaam bezit, beheer en gebruik van monumenten te bevorderen en daar heeft Donatus natuurlijk ook alle belang bij."

2017 een intensief jaar

In dit nummer van Donatus Dichterbij staat het jaarverslag 2017 in verkorte vorm centraal. Het 166ste jaarverslag laat gelukkig wederom bevredigende resultaten zien. Op voordracht van de directie, met goedkeuring door de Raad van Commissarissen heeft de Ledenraad besloten onze leden een premierestitutie te geven van 45%. Het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar bedraagt 43,6%.

In het jaarverslag van 2017 worden de resultaten zichtbaar van de belangrijke stappen die gezet zijn in de modernisering en flexibilisering van het aanbod van verzekeringsoplossingen. Trouwe leden die langer dan tien jaar lid zijn, konden eind 2016 kiezen voor nieuwe contractstermijnen. Uit de keuzes die gemaakt zijn, blijkt een grote mate van loyaliteit. Nagenoeg alle leden hebben langjarig getekend voor hun lidmaatschap. Hiervoor zijn we onze leden dankbaar. En nieuwe leden (kerkgenootschappen, monumenteneigenaren) zullen in de toekomst beloond worden voor hun loyaliteit aan Donatus door de trouweledenkorting. Zo wordt loyale betrokkenheid van leden financieel ondersteund. Hiermee heeft Donatus een stevig fundament gelegd om de uitdagingen die voor ons liggen met vertrouwen aan te gaan. De keuzes hebben zoals verwacht geleid tot een premieafname van enkele miljoenen euro's. Ondanks deze premievermindering voor Donatus kunnen we over 2017 een hoge premierestitutie voor onze leden handhaven. Zeker voor onze kerkelijke leden met een moeilijke financiële positie is deze combinatie van lagere premies en een hoge premierestitutie financieel aantrekkelijk. Deze premierestitutie zal met de premienota 2019 verreken worden.

Het volledige jaarverslag kunt u vinden op onze website www.donatus.nl.

In dit nummer verder een interview met de heer Quarles van Ufford, directeur van de Nationale Monumentenorganisatie NMo.

Deze organisatie werkt aan plannen om uit te groeien tot het platform voor monumenteneigenaren en geïnteresseerden in monumenten op het gebied van informatie, (ver)koop, (ver)huur en beleving. Op Open Monumentendag 2018 zal de site in de lucht gaan. Donatus onderhoudt goede contacten met deze organisatie als preferred supplier.

Helaas is 2018 met de storm van 18 januari, lagere beurzen en een grote kerkbrand in de Rooms-Katholieke Corneliuskerk in Limmen aanmerkelijk minder voorspoedig begonnen dan 2017. Positief is dat de directie waarschijnlijk binnenkort weer voltallig is door de komst van een directeur a.i., na goedkeuring door DNB.

Donatus wil ook in 2018 uw partner zijn als vertrouwde onderlinge verzekeraar. Onze deskundige binnen- en buitendienstmedewerkers zijn alle leden - religieus en/of monumentaal, trouw of minder lang lid - graag van dienst.

drs. Alphons van der Voorn, directievoorzitter

St. Maartenskerk na brand weer in gebruik

In de nacht van 5 op 6 juli zag een late wandelaar dat er rook ontsnapte uit de ontluichtingsroosters in het torentje van de voormalige St. Maartenskerk in Veldhoven. De brandweer was snel ter plaatse, het gebouw bleef grotendeels behouden, maar de rook- en roetschade was gigantisch.

“Zelf was ik om 8 uur 's morgens bij de kerk,” herinnert Kitty Tholen zich. Zij is bestuurlijk secretaris van de Christus Koning Parochie. “We mochten eerst niet naar binnen, omdat de politie nog bezig was met sporenonderzoek. Het bisdom had inmiddels contact opgenomen met Donatus. Om 11.00 uur was Patrick Schalken van Donatus al aanwezig. Om 12.00 uur mochten we eindelijk naar binnen. Het was een verschrikking. Alles zat onder het roet en je kleren stonken nog dagen daarna naar rook.”

Multifunctioneel gebouw

De St. Maartenskerk werd in 1991 geopend in de nieuwe wijk Heikant, aan de rand van Veldhoven. Inmiddels is Heikant aan

allerlei kanten verder uitgebreid met nieuwe woonwijken. De kerk werd direct al als multifunctioneel centrum gebouwd: een rond gebouw met een kerkzaal in het midden en een buitenring met allerlei vergaderruimten en zaaltjes. Een bescheiden torenconstructie maakt duidelijk: dit is een kerk. De kerkzaal kon 300 bezoekers bevatten en dankzij een schuifwand nog worden uitgebreid. Dat was nauwelijks nodig. Heikant groeide maar de kerk kromp. In 2016 werd de St. Maartenskerk gesloten na een korte vesperviering.

Fusies zijn altijd lastig

In 2013 fuseerden de parochie Heilige Lambertus, de parochie Heilige Drie-eenheid en de pastorale eenheid Christus

Bestuurssecretaris
Kitty Tholen: “Na een
brand moet er heel veel
geregeld worden.”

Van de schuifwand
(links) was alleen
nog het metalen
skelet over.

Ook de witte
muren waren met
roet bedekt.

De St. Maartenskerk werd in 1991 direct al gebouwd als een multifunctioneel centrum. Nu is er een sportschool in gevestigd.

TIPS VAN KITTY

1

Zorg ervoor dat je goed verzekerd bent. Klinkt simpel, maar is o zo belangrijk.

2

Plaats rookmelders die zijn doorgeschakeld naar een meldkamer. In ons geval was de brand dan eerder ontdekt.

3

Verhuur je een (kerk)gebouw? Sluit dan een huurderingsverzekering af. Zijn wij nu ook mee bezig.

Hovenier en vormden de huidige Christus Koning Parochie. Kitty vertelt: "Ik kan me best voorstellen dat parochianen het daar moeilijk mee hadden. Je raakt gewend aan je eigen kerkgebouw, waar je je eigen plekje hebt en waar je dezelfde mensen om je heen hebt. Als dat wegvalt, wordt er heel wat overhoop gehaald. Daarom zijn fusies altijd lastig. Als jouw kerk wordt leeggehaald, als alle voorwerpen die een kerk tot een gewijde plek maken, worden overgebracht naar een andere kerk, dan kan dat pijn doen."

Verhuur meer dan kostendekkend

"We hebben destijds overwogen de St. Maartenskerk te verkopen, maar dat zou te weinig opleveren. De H. Jozefkerk en de St. Maartenskerk zijn de eerste gebouwen waarvoor een herbestemming is gevonden. Beide zijn toevalligerwijs verhuurd aan een sportschool. Met de huurinkomsten kunnen we het onderhoud

Mijn ervaring is dat Donatus ons steeds heel coulant heeft behandeld.

van de gebouwen bekostigen en blijft er ook nog een bedrag over dat aan de exploitatie van de parochie kan worden toegevoegd. Beide kerken zijn desgewenst weer als kerkgebouw te gebruiken." Denkt u dat de kerk weer gaat groeien? "Dat weet je nooit. Ik denk

niet dat ik dat nog zal meemaken. In Nederland loopt de kerkgang terug, maar in andere delen van de wereld groeit de kerk."

Veel te regelen

Over de oorzaak van de brand in de St. Maartenskerk tast men nog steeds in het duister. Vermoedelijk is er brand gesticht na inbraak. De periode na de brand herinnert Kitty zich als een hectische tijd. "Er moest heel veel geregeld worden. Er werd een gespecialiseerd schoonmaakbedrijf ingeschakeld. De muren waren bijna niet schoon te krijgen en het roet was tot in de spouwmuren verspreid; er moest nieuwe vloerbedekking komen, een nieuw systeemplafond, andere blussers, geen poeder- maar schuimblussers en er bleek nog een lekkage te zijn... Gelukkig liepen vrijwel alle contacten via Donatus. Nu is er trouwens weer lekkage. Blijkt dat de ramen niet goed afgedicht zijn. Komt dat door de brand of is dat een kwestie van onderhoud? Dat zoekt Donatus nu uit."

Coulante behandeling

"Mijn ervaring is dat Donatus ons steeds heel coulant heeft behandeld en ruimhartig is geweest met vergoedingen, bijvoorbeeld voor gedeelde huurinkomsten. Ook bij het vergoeden van de huur voor meubilair is Donatus niet kinderachtig geweest. Er heeft ook nog een ozonbehandeling plaatsgevonden om de rooklucht vanuit de spouw te elimineren. De huurder is nu heel tevreden. En wij zijn dat ook!"

EVENEMENTEN

Open Monumentendag

Zaterdag 8 en zondag 9 september 2018: Open Monumentendag. Thema: In Europa. In dit weekend zijn meer dan 4.000 prachtige monumenten in heel Nederland gratis toegankelijk voor iedereen. Het is dé kans om een plek te bezoeken waar je normaliter niet zo snel komt. openmonumentendag.nl

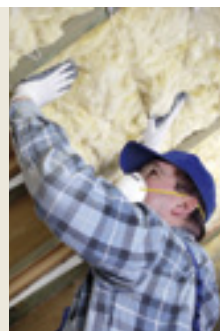
dagen veel te genieten: Van dromerige pop, energieke jazz, poëtische rap, klassieke hoogtepunten, de beste singer-songwriters en intrigerende verhalen tot verrassende kunstprojecten. Tickets bestellen? terugnaarhetbegin.nl/tickets

Terug naar het begin

Op 25, 26 en 27 mei Terug naar het begin. In oude kerken op het Groningse platteland valt er deze

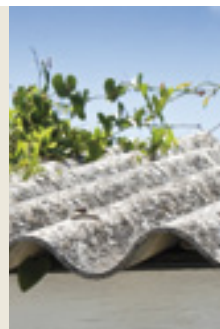
TIP 1

Het Asbestverwijderingsbesluit verplicht eigenaren asbestdaken voor 2024 te vervangen. Maar let op: dat geldt niet voor boeidelen, dakgoten en gevelpanelen. Asbest onder de dakbedekking, zoals isolatiematerialen en asbesthoudend dakbeschot, wordt niet verboden.

TIP 2

Eigenaren mogen zelf max. 35 m² hechtgebonden asbesthoudend materiaal verwijderen. Maar van platen, ouder dan twintig jaar, is het bindmiddel aangetast en laten de vezels los. Dat is gevaarlijk voor de gezondheid. Laat die verwijderen door een deskundige.

Aandachtspunten in 2017

Verkort bericht RvC

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 25 van de statuten heeft de Raad van Commissarissen (RvC) de door de directie opgemaakte jaarrekening onderzocht. De jaarrekening is door KPMG Accountants N.V. gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien. De RvC heeft de bevindingen van de onafhankelijke accountant besproken. In de jaarrekening is een uitkering aan leden bij wijze van premierestitutie in de brandsector van 45% opgenomen. Deze is op voordracht van de directie, met goedkeuring van de RvC, door de Ledenraad vastgesteld.

De RvC heeft de jaarrekening ondertekend en heeft de Ledenraad geadviseerd de jaarrekening vast te stellen. Op 29 maart 2018 heeft de Ledenraad de jaarrekening vastgesteld.

Samenstelling Raad van Commissarissen

De RvC heeft in 2017 in de persoon van drs. E.C. van Vliet invulling gegeven aan zijn voornemen voor de werving en selectie van een vijfde lid van de RvC met als specifiek toezichthoudend aspect de Informatie-Communicatietechnologie (ICT) van Donatus. De afweging om tot een dergelijke specifieke invulling te komen is ingegeven door de nog steeds verdergaande ontwikkelingen en de complexiteit in dit vakgebied, de afhankelijkheid voor de bedrijfsvoering, de vereisten die gesteld worden aan ICT door de externe toezichthouder en wet- en regelgeving alsmede het toenemende gevaar van cybercrime. Op voordracht van de RvC is de heer Van Vliet in de Ledenraadsvergadering van 13 oktober 2017 benoemd tot lid van de RvC en zijn benoeming is ingegaan per 1 december 2017.

De RvC, in de persoon van voorzitter drs. E.F.J. Duijsens, spreekt zijn erkentelijkheid uit naar directie, managementteam, sleutelfunctionarissen en alle andere medewerkers voor hun bijdrage aan de resultaten van 2017.

Samenwerking Ledenraad

In 2017 is een werkgroep ingesteld door de RvC en de Ledenraad die als opdracht heeft voorstellen te doen voor een actualisering van de statuten van OVM Donatus u.a. De werkgroep beoogt haar advies aan RvC en Ledenraad uit te brengen in 2018.

Governance

In 2017 is door de RvC opdracht verleend aan een onafhankelijk adviesbureau om een onderzoek in te stellen naar de effectiviteit van de stijl van besturen van de Donatus-organisatie en de onderlinge samenwerking in de top van organisatie. Aanleiding daarvoor waren een voorafgaand door de directie ingesteld medewerkersonderzoek en een daarop gebaseerd cultuurveranderprogramma. Ultimo 2017 werkte de RvC aan de impact van deze onderzoeken op de organisatie; één en ander in nauwe samenwerking met de Ledenraad.

Exploitatie 2017

2017 is in financieel opzicht wederom een goed jaar geweest, ondanks daling van de geboekte bruto premie, ten gevolge van de invloed van de invoering van trouweledenkorting in 2017. De premierestitutie is bepaald op 45% voor dit jaar, waarmee het gehele financiële resultaat 2017 wordt gerestitueerd aangevuld met een onttrekking uit het eigen vermogen van € 0,2 miljoen.

Ontwikkeling solvabiliteit

Hoewel de uitkomst van de exploitatie 2017 tot een goed jaar maakt, kan niet voorbij worden gegaan aan het feit dat de solvabiliteitsratio een scherpe daling te zien geeft; van 214% ultimo 2016 naar 191% ultimo 2017. Zeer van belang vindt de RvC te vermelden dat deze daling niet direct verband houdt met de exploitatie. De belangrijkste oorzaak is gelegen in de wisseling naar een nieuwe vermogensbeheerder, waarbij nagenoeg de gehele beleggingsportefeuille is verkocht en opnieuw opgebouwd. Hiervoor waren goede redenen. Volgens de gemaakte prognose van de ratio is de verwachting dat de ratio zich rond het huidige niveau zal stabiliseren. De solvabiliteitsratio van Donatus is met 191% zeer goed en comfortabel gelegen binnen de bandbreedte (155%-210%) die nodig is om tegenvallers in mogelijke stressscenario's in de toekomst op te vangen.

Beleidsplan 2017-2022

Het beleidsplan 2017-2022 met bijbehorende financiële meerjarenplanning is in 2017 vastgesteld. Donatus wil zich voor de toekomst nog verder richten op behoud van kerkelijke leden en groeien in de verzekeringsmarkt van (rijks) monumenten; het doel is in de planperiode de monumentenportefeuille te verdubbelen. Er zullen aanzienlijke investeringen gedaan worden in de planperiode in de verdergaande digitalisering om de organisatie efficiënter te maken en onze leden beter te kunnen ondersteunen. Donatus is actief in het zoeken naar samenwerkingsvormen met andere onderlingen; kwaliteitsverbetering en kostenbesparing zijn hierbij belangrijke aandachtsgedebieden.

Contact sleutelfunctionarissen

Zowel de directie alsook de RvC onderkennen het belang van goede contacten tussen de RvC en de functionarissen op sleutelposities. Een tweetal posities (interne audit en actuariel) wordt uitbesteed aan externe bureaus. De functie van controller, risicomanager en compliance officer zijn door eigen medewerkers ingevuld.

Regelmatig vinden er gesprekken plaats tussen de sleutelfunctionarissen en de specifieke, per aandachtsgebied toegewezen commissaris. Rapportages van externe sleutelposities worden in de RvC dan wel commissies van de RvC besproken, waarbij de betrokkenen ook aanwezig zijn voor toelichting.

Commissies

Namens de RvC onderhoudt de Remuneratiecommissie de relatie met directielid S. Kadijk die eind oktober 2017, volgend op een medische diagnose, in overleg met de RvC zijn taken vooralsnog heeft neergelegd in het belang van zijn gezondheid. We hopen van harte dat zijn gezondheid een opgaande lijn te zien zal geven.

In 2017 heeft de RvC een nieuw reglement voor de Audit- en Risicocommissie vastgesteld. In dit reglement zijn aanpassingen aangebracht naar aanleiding van recente ontwikkelingen op het gebied van governance. Voor wat betreft de taken is specifiek het informatiebeveiligingsbeleid ingebracht in het reglement evenals de rol en het functioneren van sleutelfuncties en de aandacht voor rapportages van sleutelfunctionarissen. Tot slot is de rol van de commissie in de relatie met de externe accountant nader uitgewerkt.

De BeleggingsToezichtCommissie is in 2017 tijdens twee extra vergaderingen betrokken geweest bij een gehouden

tender, waarbij de volgende aspecten een rol speelden: ondersteuning op het gebied van wet- en regelgeving, wens naar duurzaamheid, rendement en risico verhouding, transparantie en kosten. Met de selectie van de nieuwe beleggingsinstelling is tevens de adviesrelatie die Donatus had met de voormalige beleggingsinstelling omgezet in een vermogensbeheerrelatie met vooroverleg.

De RvC heeft, gelet op verdergaande ontwikkelingen en de complexiteit in het vakgebied van ICT, de afhankelijkheid voor de bedrijfsvoering, de vereisten die gesteld worden aan ICT door de externe toezichthouder en wet- en regelgeving alsmede het toenemende gevaar van cybercrime het noodzakelijk geacht een ICT Advies Commissie in te stellen.

Tot besluit

Tevredenheid is op zijn plaats voor wat betreft de financiële resultaten, de realisatie van het beleidsplan, de gerealiseerde resultaten om te voldoen aan de verplichtingen op het gebied van Solvency II en de verdergaande aanpassingen die in de organisatie zijn doorgevoerd om de verzekerden beter te bedienen (klantbelang). De RvC spreekt zijn erkentelijkheid uit naar de directie, managementteam, sleutelfunctionarissen en alle andere medewerkers voor hun grote bijdrage aan deze resultaten, als ook voor hun betekenisvolle en continue inzet voor de leden van onze onderlinge verzekeringsmaatschappij.

Rosmalen, 29 maart 2018

Drs. E.F.J. Duijsens, voorzitter
Mr. C.J. Ensing, vicevoorzitter
M. Boeser RA RV
Drs. J. Hol
Drs. E.C. van Vliet (per 1 december 2017)

NIEUWS

AVG: Privacy waarborgen

Donatus vindt de bescherming van de privacy van haar klanten van groot belang.

Wij stellen alles in het werk om uw privacy te beschermen en tegelijkertijd onze service zo persoonlijk mogelijk te houden. Onze voorbereidingen op de nieuwe privacywetgeving zijn dan ook in volle gang!

Op 25 mei 2018 verandert er veel op het gebied van privacybescherming. Op deze datum wordt de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) definitief vervangen door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De AVG staat ook wel bekend als de General Data Protection Regulation (GDPR).

De privacyverordening geldt voor alle ondernemingen en organisaties die persoonsgegevens bijhouden en verwerken. Organisaties zijn vanaf nu verplicht precies te documenteren welke privé-gegevens ze in bezit hebben, hoelang ze die bewaren en wat ze ermee doen.

Ter voorbereiding op deze nieuwe wetgeving is Donatus druk bezig met:

- Het in kaart brengen van onze (persoonlijke) gegevensstromen;
- Het vernieuwen van ons privacybeleid inclusief bijbehorende update van het privacystatement op onze website;
- Het benoemen van een Functionaris Gegevensbescherming;

- Het ontwerpen van een procedure, zodat Donatus de rechten van betrokkenen op basis van de nieuwe wetgeving kan respecteren. U zult deze procedure terug gaan vinden op onze website.

Raadpleeg de website van de Autoriteit Persoonsgegevens voor meer informatie over de AVG.

Broerekerk Bolsward

In het kort: jaarverslag 2017

Het 166ste boekjaar van Donatus is afgesloten met een positief resultaat voor belastingen van € 11,3 miljoen. De schaden eigen rekening waren met € 7,5 miljoen circa € 0,7 miljoen lager dan vorig jaar. Er hebben zich twee branden voorgedaan waarvan de totale schadelast hoger is dan € 1 miljoen.

Premierestitutie

Op voordracht van de directie, met goedkeuring door de RvC heeft de Ledenraad besloten dat de premierestitutie in de brandsector 45% bedraagt, zijnde € 11,7 miljoen. Hiermee wordt het gehele resultaat van Donatus u.a. gerestitueerd aan de leden en wordt een bedrag van € 0,2 miljoen onttrokken aan haar eigen vermogen. Met een solvabiliteitsratio van 191% is Donatus een gezonde solvabele maatschappij. Donatus bevestigt hiermee het onderlinge karakter zonder winstoogmerk, gericht op het belang van haar leden, mét behoud van een goede solvabiliteitspositie.

Donatus heeft in het verslagjaar een stevig fundament gelegd voor een verdere positieve ontwikkeling als 'dé kerken- en monumentenverzekeraar van Nederland' door de invoering van nieuwe contractkeuzes, trouweledenkorting, mogelijkheden van eigen risico's en verruimde verzekeringsoplossingen.

Veranderingen in jaarrekening 2017

In november 2017 is onze dochteronderneming Dona Re in Zwitserland officieel geliquideerd. Sinds 2015 vonden hier al geen herverzekeringsactiviteiten meer plaats. Daarmee is de noodzaak verdwenen om een geconsolideerde jaarrekening op te stellen en te publiceren. In 2017 is een stelselwijziging doorgevoerd. De stelselwijziging is ingegeven door de wijziging van de beleggingsstrategie enerzijds en anderzijds door de wens om aan te sluiten bij de verplichte marktwaardewaardering van beleggingen onder Solvency II. In het verleden werd belegd in obligaties

op basis van een 'buy and hold'-strategie, waarbij waardering tegen nominale waarde plaatsvond. Onder het nieuwe stelsel worden alle beleggingen gewaardeerd tegen de reële waarde ultimo boekjaar. Tevens is er voor gekozen om alle (on)gerealiseerde herwaarderingen onmiddellijk in het resultaat te verwerken. De resultaten kunnen daarom volatieler worden. De balans en winst- en verliesrekening van 2016 en voorgaande jaren zijn aangepast aan de nieuwe waarderingsmethodiek.

Doelstelling

De kernactiviteit van Donatus richt zich op het verzekeren van eigendommen (branche brand), waarvoor Donatus optreedt als risicodrager. Van oudsher ligt het accent daarbij op de kerken en kloosters in Nederland. Vanaf 2010 komt hier nadrukkelijk het verzekeren van (rijks)monumenten bij. Tevens is Donatus risicodragend voor de branche ongevallen. Door de geringe ongevallenportefeuille is besloten om met ingang van 2018 alleen als intermediair deze polissen aan te bieden, zoals Donatus ook andere schadeverzekeringen aanbiedt. Moderne zorginstellingen worden sinds 2014 niet langer beschouwd als doelgroep, waardoor de portefeuille zorginstellingen in 2017 grotendeels is afgebouwd. In hetzelfde kader van het aanbrennen van strategische focus wordt met ingang van 2018 het verzekeren van sociale werkplaatsen beëindigd. In het beleidsplan 2017-2022 zijn er voorstellen gedaan om de doelstelling van Donatus aan te passen aan de gekozen strategische richting. In 2018 zullen de statuten aangepast worden, nadat de Ledenraad hiervoor toestemming heeft verleend. Donatus is een onderlinge waarborgmaatschappij met uitgesloten aansprakelijkheid (u.a.). Statutair is bepaald dat iedere verplichting van leden om bij te dragen in tekorten van de maatschappij, zowel tijdens de duur der maatschappij als na haar ontbinding, is uitgesloten. Daarnaast kunnen de leden wel delen in een positief resultaat in de vorm van premierestitutie in de brandsector.

Winst- en verliesrekening

De samenstelling van het resultaat voor belastingen van Donatus kan als volgt worden samengevat:

	2017	2016	wijziging	
	€ mln	€ mln	€ mln	%
Geboekte bruto premie	26,6	30,1	-3,5	-12%
Uitgaande premie herverzekering	4,0	4,4	-0,4	-9%
Schaden eigen rekening	7,5	8,2	-0,7	-9%
Bedrijfskosten	7,4	7,9	-0,5	-6%
Resultaat verzekeringen	7,7	9,6	-1,9	-20%
Overige baten	1,2	1,2	-	
Beleggingsresultaat	2,4	2,9	-0,5	
Resultaat voor belastingen	11,3	13,7	-2,5	-18%
Schaderatio	28%	27%		
Kostenratio	28%	26%		

Geboekte bruto premie

De invoering van de trouweledenkorting heeft de meeste invloed gehad op de daling van de geboekte bruto premie. Ook het invoeren van meerdere eigen risicovarianten en het soepeler vorkenbeleid (niet de gehele herbouwwaarde verzekeren) zijn hier debet aan. Het afbouwen van de portefeuille van zorginstellingen heeft ook invloed op de premiedaling gehad. De groei binnen de monumentenportefeuille heeft ervoor gezorgd dat de daling van de premie niet groter was.

De portefeuille is per 1 januari 2017 niet geïndexeerd om voor de leden de overgang van de contractstermijnen zo transparant mogelijk te maken.

Uitgaande premies herverzekering

Door de daling van de verzekerde waardes (exposure), met name de afbouw van de zorginstellingenportefeuille en de introductie van meer en hogere eigen risico's, zijn de herverzekeringpremies gedaald.

Schaden eigen rekening

De schaden eigen rekening is zowel in aantal als in omvang dit jaar gedaald ten opzichte van vorig jaar. De schaderatio is daarentegen licht gestegen omdat de schaden eigen rekening worden afgezet tegen een lager premievolume.

Aantal gemelde schaden naar schadelast	2017	2016
Groter dan € 1 mln.	2	-
Tussen € 50.000 en € 1 mln.	11	25
Tot € 50.000	1.255	1.653
Geen uitkering	654	703
	1.922	2.381

Het totaal aantal gemelde schaden is met 19% gedaald. Het aantal schadedossiers waarop geen uitkering is verleend bedroeg 654 (2016: 703). Dit betreft schadegevallen waarvoor geen dekking bestaat, waarvoor een claim wordt ingetrokken of waarvoor het schadebedrag onder het eigen risico

blijft. Het aantal schadegevallen naar aanleiding van stormen bleef vrijwel gelijk (2017: 212 en 2016: 214). Echter de hagelstorm juni 2016 bedroeg circa € 3 miljoen, bestaande uit 146 individuele schaden.

Uit de tabel lichten we enkele schade-categorieën toe. De schadelast van diefstallen/inbraken/vandalisme is licht gedaald van € 0,94 miljoen (606 schadegevallen) in 2016 naar € 0,87 miljoen (462 schadegevallen) in 2017. Het aantal koper- en looddiefstallen hierin bedroeg 144 in 2017 (in 2016 175) met een schadelast van € 0,3 miljoen (2016 € 0,3 miljoen). Het aantal kunstdiefstallen in kerken bedroeg slechts 2, evenals in 2016.

Bedrijfskosten

De teruggang in de bedrijfskosten in 2017 wordt met name veroorzaakt door incidentele hogere kosten in 2016. De kostenratio bedraagt hiermee 28% (2016: 26%). Door de daling van de premie zijn zowel de kosten- als de schaderatio gestegen ondanks de absolute daling van de schaden en kosten.

Overige baten

Andere schadeverzekeringen (waaronder auto-, ziektekosten-, ziekengeld-, rechtsbijstand-, CAR-, aansprakelijkheids- en milieuschadeverzekeringen) biedt Donatus aan in haar hoedanigheid van intermediair. Op deze wijze is het voor Donatus mogelijk haar leden een breder pakket aan te kunnen bieden. Hieruit vloeien provisiebaten voort van € 0,8 miljoen. Uit hoofde van uitgaande herverzekeringen heeft Donatus provisie van herverzekeraars ontvangen voor een bedrag van € 0,4 miljoen.

Beleggingsresultaat

De beleggingsresultaten worden, ondanks de positieve koersontwikkeling van aandelen, beïnvloed door de steeds lagere opbrengsten van de obligatiebeleggingen en de zelfs negatieve rente over de liquiditeiten. Het rendement op de totale beleggingen was 2,6% (2016: 3,1%).

Balans

Balans per 31 december 2017	31-12-17	31-12-16
	(x € 1.000)	(x € 1.000)
Activa		
Immateriële vaste activa	16	45
Beleggingen	77.513	76.157
Vorderingen	144	685
Overige activa	15.101	17.071
Overlopende activa	21	509
Totaal	92.795	94.467
Passiva		
Eigen vermogen	69.511	70.527
Technische voorzieningen	5.694	4.646
Overige voorzieningen	58	2.997
Schulden	3.209	790
Overlopende passiva	14.323	15.507
	92.795	94.467

Hierna bespreken we de hoofdlijnen van enkele balansposten.

Eigen vermogen

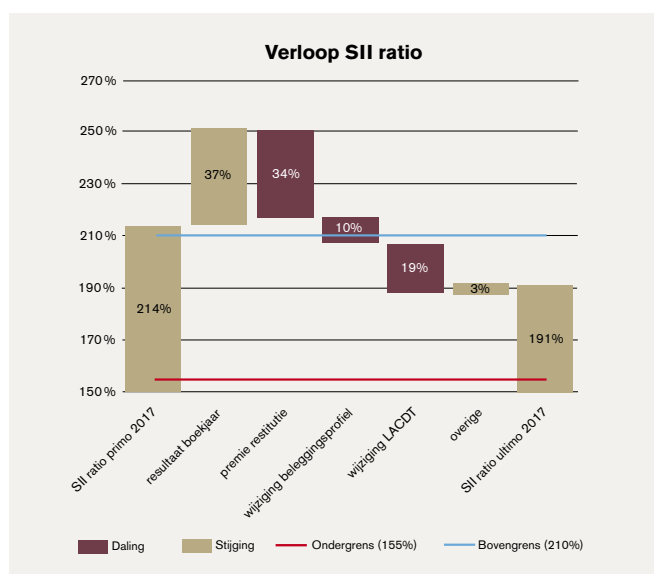
Het eigen vermogen per 31 december 2017 is met € 1,0 miljoen gedaald ten opzichte van vorig jaar. De uitbetaalde premierestitutie (die wordt verrekend met de prolongatie 2018) overtreft het resultaat over het boekjaar.

Eigen vermogen	2017	2016
	€ mln	€ mln
Stand 1 januari	70,5	71,1
Resultaat	11,5	13,2
Naar betaalbaar gestelde premierestitutie over boekjaar 2016 (2015)	-12,5	-13,8
Stand 31 december	69,5	70,5

Over het boekjaar 2017 wordt een premierestitutie beschikbaar gesteld van € 11,7 miljoen (te verrekenen met de prolongatie 2019). De premierestitutie is 102% van het resultaat van het boekjaar.

Solvabiliteit

In het watervalschema is de ontwikkeling van de solvabiliteitsratio inzichtelijk gemaakt gedurende 2017.

In de risicobereidheid streeft Donatus naar een solvabiliteitspercentage tussen de 155% en 210%. De belangrijkste factor in de verlaging van de solvabiliteitsratio, is het effect van het verkopen van onze gehele beleggingsportefeuille bij de overgang naar de nieuwe vermogensbeheerder. Hierbij is de post latente belastingen afgenomen (we hebben de beleggingswinsten in vastrentende waarden en aandelen uit het verleden gerealiseerd) en hiervoor in de plaats is een acute belastingschuld ontstaan. Het verliescompensatievermogen (genoemd LACDT) in Solvency II wordt hierdoor minder en dat heeft een effect van 19 procentpunten. Dit is een technische aftrekpost in de solvency-berekeningen en heeft geen betrekking op de hoogte van het eigen vermogen. De verkoop is o.a. gebeurd om onze gehele beleggingsportefeuille een meer duurzaam karakter te

geven en meer rendement te laten genereren in de toekomst.

De andere belangrijke factor van de daling is dat er meer aandelen in portefeuille aanwezig zijn, waardoor het aan te houden vereist kapitaal hoger wordt. Dit heeft een effect van 10 procentpunten. Dat we absoluut meer aandelen in portefeuille hebben, wordt veroorzaakt door het samenvoegen van de Dona Re beleggingsportefeuille. Die portefeuille bestond alleen uit liquiditeiten en obligaties. Nu wordt er belegd conform de beleggingsmix van Donatus, die ongewijzigd is ten opzichte van het jaar daarvoor. De toekomstige rendementen kunnen hierdoor verhoogd worden ten opzichte van de voormalige situatie. De projectie van de solvabiliteitsratio voor 2018 laat een stabiel beeld zien. De directie van Donatus hanteert intern een hogere solvabiliteitsratio dan wettelijk vereist is. De reden hiervoor is dat Donatus haar leden zekerheid wil bieden en in de markt het imago van solvabele verzekeraar wil behouden.

Beleggingen

In 2017 heeft er een tender plaatsgevonden om te onderzoeken met welke beleggingsinstelling Donatus de komende jaren wenst samen te werken. De relatie met de nieuwe beleggingsinstelling is veranderd. De adviesrelatie die Donatus had met de voormalige beleggingsinstelling is omgezet in een vermogensbeheerrelatie met vooroverleg. De argumentatie hiervoor is m.n. de toename van de beleggingsportefeuille tot circa € 90 miljoen na de samenvoeging van de Dona Re-portefeuille. In oktober 2017 is de portefeuille overgezet naar de nieuwe beleggingsinstelling en is deze in grote mate omgezet naar de nieuwe vermogenstitels. De oorspronkelijke beleggingsmix vastrentend/zakelijke waarden is daarbij gehandhaafd. Donatus voert een gematigd defensief beleggingsbeleid. Het beleggingsstatuut is in 2017, na de tender van beleggingsinstellingen, geactualiseerd en algemener van karakter geworden. Het statuut laat ruimte voor een beleggingsmix van maximaal 45% aandelen (inclusief vastgoed). In de beleggingsrichtlijnen die jaarlijks worden afgesproken, wordt uitgegaan van een mix van 35% aandelen inclusief vastgoed en 65% vastrentende waarden. De aandelen worden belegd in duurzame aandelentrackers (volgens ESG-criteria). De individuele obligatieportefeuille is verkocht en vervangen door een duurzaam obligatiefonds en een hypotheekfonds. De portefeuille is hiermee sterk vereenvoudigd en Solvency II-proof gemaakt. De uitvoering van het beleggingsbeleid wordt getoetst door de Beleggings Toezicht Commissie.

Herverzekeringen

Ter bescherming van het vermogen en daarmee de solvabiliteit van de maatschappij sluit Donatus herverzekeringscontracten af. Donatus retrocedeert een gedeelte van de verzekeringsrisico's aan herverzekeringsmaatschappijen met minimaal een A-rating van Standard & Poor's; wij werken met een panel van circa vijftien herverzekeraars, om de risico's zo goed mogelijk te spreiden. Het beleid is hierbij gebaseerd op een langdurige, loyale samenwerking. Voor de begeleiding van het zo effectief mogelijk maken van de herverzekeringsstructuur, het plaatsen van deze contracten, het vernieuwen van de contracten, de prijsonderhandelingen, het gebruik van de internationale modellen om stormschaden te berekenen en de schadeafhandeling, maakt Donatus gebruik van de internationale herverzekeringsmakelaar Willis Re. De herverzekeringsstructuur is ongewijzigd gebleven in 2017. Er wordt een stormcapaciteit gekocht, waardoor een storm van eens per 200 jaar doorstaan kan worden. Ook is er een dekking ingekocht voor een schade die kan leiden tot een total loss in een cirkel met een straal van 200 meter.

Toezicht

De Nederlandsche Bank (DNB) houdt toezicht op toegelaten verzekeraars met een vergunning. DNB heeft haar toezichtkader verdeeld in vijf toezichtklassen. De indeling in klassen is gebaseerd op de omvang en complexiteit van de organisatie. Donatus is ingedeeld in T2, een toezichtklasse die wordt toegekend aan niet-complexe verzekeraars die qua omvang binnen het bereik van Solvency II vallen.

Onderdeel van Solvency II is de verplichte openbare SFCR-rapportage (Solvency and Financial Condition Report). De SFCR geeft inzicht in de solvabiliteit en financiële positie van Donatus en is opvraagbaar via de website van Donatus. Eind mei 2018 wordt de nieuwe SFCR-rapportage over 2017 openbaar.

Ontwikkelingen 2017

Beleidsplan 2017-2022

In het in 2017 vastgestelde beleidsplan wil Donatus zich nog verder richten op het behoud van onze kerkelijke leden en groeien in de verzekering van (rijks)monumenten. Veel kerkgebouwen zullen de komende tien jaar sluiten; uit de gesprekken met onze ledenraadsleden volgt een schatting van circa 1.300 Rooms-Katholieke en PKN-kerkgebouwen. Wij streven ernaar om de nieuwe eigenaren van deze kerken weer te kunnen verzekeren, want Donatus moet voldoende volume behouden om concurrerend te blijven. Hier hebben we zeker de steun nodig van de huidige eigenaren en besturen. Daarnaast willen we de monumentenportefeuille de komende vijf jaar verdubbelen. Ook de groep herbestemde kerken zal in de komende planperiode naar verwachting verdubbeld worden. Er zal veel geïnvesteerd worden in digitalisering om de organisatie efficiënter te maken en onze leden beter te ondersteunen. Zo krijgen onze leden een beter inzicht in de portefeuille en kunnen ze op termijn meer zelf muteren. De medewerkers krijgen meer tijd om toegevoegde waarde te creëren door advisering op het gebied van preventie, risicomangement en verzekeringen. Op korte termijn willen we eerst het huidige polisadministratiesysteem anders inrichten, om de verdere productontwikkeling en digitalisering mogelijk te maken. De polisvoorwaarden dienen vereenvoudigd te worden door splitsing in algemene en bijzondere polisvoorwaarden en een eenvoudiger taalgebruik. Op het gebied van samenwerking met andere onderlingen doet Donatus actief mee. Gedacht wordt aan het opzetten van een Onderling Diensten Centrum. Kwaliteitsverhoging en kostenbesparing zijn hierbij belangrijke argumenten. De komende jaren wordt verder actief aandacht gegeven aan de gewenste bedrijfscultuur. Daarnaast wensen we het behoud van tevreden leden en we zullen dit periodiek meten. Bij dit alles zal ook het kostenniveau goed in de gaten worden gehouden. We streven naar een jaarlijkse premierestitutie van minimaal 40%.

100ste historische buitenplaats

Sinds Donatus in 2010 ook niet-religieuze monumenten is gaan verzekeren, zijn we bij de groei op monumentengebied op de goede weg. Dat bewijst het feit dat we in oktober de 100ste historische buitenplaats mochten verwelkomen. Inmiddels hebben we bijna 20% van de historische buitenplaatsen verzekerd. Hier hebben we in de media uiting aan gegeven.

Risicocheck.nl

Veiligheid en preventie zijn voor kerkbestuurders een zorg. Donatus en haar leden hebben belang bij schadebeperking, waarbij wij graag

ondersteunen. Samen met andere partijen, waaronder de VBMK, heeft Donatus een eenvoudige risicocheck voor kerkbestuurders gemaakt. Via deze kerkrisicocheck krijgt men inzicht in de huidige veiligheids- en preventiesituatie en komt er een concreet advies met stappen die het kerkbestuur kan nemen om de risico's te beperken. Het is heel eenvoudig in te vullen. De check staat op onze website, alsmede de hernieuwde brochure en checklist 'Veiligheid en preventie van kerken'.

Afdeling Verkoop

Sinds 2016 beschikt Donatus over de afdeling Verkoop. De afdeling bestaat uit drie senior adviseurs relaties en één senior relatiebeheerder. Met deze afdeling versterkt Donatus het behoudbeleid van de kerkgenootschappen door middel van portefeuillebesprekingen. Ook geeft de afdeling Verkoop extra kracht aan de werving van (grotere) monumenteneigenaren en wordt de aanwezigheid van Donatus op allerlei kerk- en monumentenevenementen vergroot. De grootste relaties (zoals fusieparochies en gemeenten) worden periodiek bezocht en geadviseerd door een adviseur relaties. Deze neemt de portefeuille door en adviseert onze leden in het beheer van risico's. Eén adviseur relaties houdt zich tevens specifiek bezig met grotere monumentenrelaties, met name historische buitenplaatsen en landgoederen. De senior relatiebeheerder bezoekt met name allerlei voor Donatus interessante marktpartijen en brengt partijen bij elkaar.

Kerkenmarkt

De kernactiviteit van Donatus is het verzekeren van kerkgebouwen. Al jaren blijft het aantal verzekerde kerkgebouwen groeien in onze portefeuille. Dit komt door nieuwe kerkgenootschappen, maar ook door het behoud van voormalige kerkgebouwen. Ten aanzien van behoud zorgen met name de provinciale Stichtingen Oude Kerken, die kerken overnemen die door de kerkgenootschappen afgestoten worden, voor behoud. Maar er komen ook regelmatig verzoeken om kerkgebouwen te verzekeren die bij andere maatschappijen verzekerd zijn. In 2017 zijn er 46 kerkgebouwen die voor de eredienst gebruikt worden, en die hiervoor elders waren verzekerd, aan onze portefeuille toegevoegd. De portefeuillegroep voormalige kerken groeit langzaam, maar gestaag. Er zijn in 2017 17 voormalige kerkgebouwen in verzekering genomen die hiervoor niet bij Donatus verzekerd waren. Tevens zijn er 130 moskeeën bij gekomen. Er zijn 107 kerkgebouwen uit de verzekering gegaan bij Donatus, waarvan minimaal 65 door verkoop/sluiting. Hiervan zijn er minimaal 14 (21%) weer via de nieuwe eigenaar verzekerd. Het aantal kerksluitingen begint te stijgen. De markt van onroerend goed begint sinds 2015 weer aan te trekken. Dit zal betekenen dat een groeiend aantal kerken aan de eredienst zal worden onttrokken. Donatus heeft meer dan 4.600 kerkgebouwen (incl. moskeeën) verzekerd. Aan de hertaxatie van kerken en kloostergebouwen is wederom in 2017 veel aandacht besteed, waardoor de achterstand is weggewerkt. We constateren dat de verhogingen na hertaxatie steeds kleiner worden nu we de taxaties in de cyclus van vijftien jaar bereikt hebben. Ook treden in toenemende mate verlagingen op in de verzekerde waarde na hertaxaties. De risico's van Donatus worden door het toepassen van hertaxaties beter beheerst. In 2017 hebben we de hertaxaties met name gericht op de kerkgebouwen die voor de laatste keer zijn getaxeerd in 2002. Na de zomer van 2016 zijn we begonnen de klanttevredenheid van het taxatieproces digitaal te meten. De resultaten zijn positief tot op heden. Donatus ziet de druk op premies bij kerkbesturen toenemen vanwege de verslechterende

omstandigheden. Daarom is er al in 2014 een speciale dekking ontwikkeld voor leegstaande kerkgebouwen.

Monumentenmarkt

De strategische beslissing om zich naast kerken toe te leggen op monumenten, is belangrijk voor de continuïteit van Donatus op lange termijn. Ongeveer 14% van de totale premie komt nu uit het niet-religieus monumentaal erfgoed. Van alle rijksmonumenten heeft Donatus inmiddels 8% verzekerd, waarmee wij een belangrijke speler zijn. Deze positie hebben we verworven in een markt die door de commerciële verzekeraars werd gedomineerd. Het blijkt dat Donatus de concurrentie door kwaliteit, kennis en premie goed aan kan. Via Google komt men bijna automatisch terecht bij Donatus, als het gaat om monumentenverzekeringen. Na de eerste selectie en voorlichting door de binnendienst en een inspectie- en taxatiebezoek door onze buitendienst wordt een monumentenverzekering nagenoeg altijd geaccepteerd. Binnen de groep monumenten richt Donatus zich tevens nadrukkelijker op molens, waarvan er in Nederland 1.200 zijn. Verschillende molenstichtingen zijn klant geworden, en een speciale molentool is ontwikkeld om de herbouwwaarde per type molen vast te stellen. Inmiddels verzekert Donatus 10% van deze markt. De naamsbekendheid van Donatus in de monumentenmarkt is de laatste jaren sterk gegroeid. Verschillende monumentenfondsen hebben hun gehele portefeuille bij ons ondergebracht. Donatus heeft samenwerkingsverbanden met het Nationaal Restauratiefonds en de monumentenvereniging Bewoond Bewaard. Er zijn goede contacten met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en BOEi. Samen met deze maatschappelijke en private organisaties kan Donatus een belangrijke bijdrage leveren aan het behouden van (niet-)religieus erfgoed in Nederland. In 2017 heeft Donatus een contract voor samenwerking met de Nationale Monumentenorganisatie (NMo) getekend. Door al deze ontwikkelingen behoudt Donatus bestaansrecht en worden we als verzekeringsmaatschappij voor kerkgebouwen en monumenten versterkt. Dit is nodig om onze doelstelling 'zonder winstoogmerk een goede dekking tegen een eerlijke prijs en met een uitstekende service' op lange termijn te realiseren.

Risicomanagement

Donatus gebruikt voor het beheersen van risico's het integraal risicomanagementsysteem (IRS). Dit geeft zicht op de risico's, op de impact die deze risico's kunnen hebben, hoe risico's te beheersen en op de onderlinge samenhang van risico's. Als onderdeel hiervan is het ORSA-proces (Own Risk and Solvency Assessment) doorlopen. Hierin zijn negen stress-scenario's benoemd en doorgerekend die Donatus zouden kunnen overkomen, en die impact zouden kunnen hebben op de solvabiliteitspositie. De stress-scenario's bevestigen het beeld dat Donatus goed in staat is om tegenvallers op te vangen. Inmiddels is de verwachte ontwikkeling van de solvabiliteitsratio ultimo 2018 doorgerekend. Uit deze berekening blijkt een stabiele ontwikkeling van de solvabiliteitsratio.

Ontwikkelingen en verwachtingen 2018

De komende jaren zal de financiële positie van onze kerkelijke leden steeds meer onder druk komen te staan. Het aantal gelovigen daalt continu; de opbrengst van de Actie Kerkbalans neemt de laatste jaren af. Nederland wordt in toenemende mate een seculier land. Het afnemende kerkbezoek zal leiden tot dalende inkomsten en vele kerksluitingen zullen onvermijdbaar zijn. We zien gelukkig bij politieke partijen een toenemende zorg om kerken niet zomaar te

laten verdwijnen. Waar mogelijk doen we ons best om de belangen te behartigen van de kerken en monumenteneigenaren. Donatus wil dé aanbieder zijn van brandverzekeringen ten behoeve van kerkelijk en monumentaal Nederland. In 2018 zal met name gewerkt worden aan een omvangrijk project "basis op orde", waarin aan de orde komen het vereenvoudigen van het acceptatiebeleid, het ontwikkelen van minder complexe verzekeringspakketten voor kerkgenootschappen, het eenvoudiger maken van de structuur van polisvoorwaarden en een herinrichting van de polisadministratie. Met name deze laatste stap is cruciaal om te komen tot een meer effectieve en efficiënte inrichting van de organisatie en de verdere stappen te zetten op het gebied van digitalisering naar de leden in de MijnDonatus-applicatie.

Per 25 mei 2018 zal de nieuwe wet Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ingaan. Via een projectgroep werkt Donatus aan het compliant maken van onze organisatie aan deze nieuwe Europese privacy wetgeving, die de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) vervangt. Donatus zal zoals gebruikelijk frequent in het land aanwezig zijn bij allerlei netwerkbijeenkomsten, kerken monumentenbeurzen, en symposia. Via de NMo is Donatus als preferred partner betrokken bij het opzetten van een nationaal digitaal platform op monumentengebied.

De stormschade van 18 januari 2018 heeft bij Donatus tot een grote drukte geleid, met meer dan 1.000 schademeldingen en een schade van meer dan € 3,5 miljoen (voor herverzekering). Het jaar 2018 zal dan ook in het teken staan van de adequate afwikkeling van deze schaden.

De verwachting is dat de premie-inkomsten in 2018 stijgen naar circa € 27 miljoen, ondanks het feit dat Donatus per 2018 gestopt is met het verzekeren van sociale werkplaatsen. We verwachten dat het aantal kerksluitingen zal toenemen.

Voor de monumentenportefeuille ligt een verdere groei in de lijn der verwachting. Wij zijn positief over de ontwikkeling die de organisatie doormaakt: de transformatie van Donatus tot een moderne verzekeraar die anticipeert op toekomstige uitdagingen met behoud van onze 166-jarige missie.

Dit is mede mogelijk door onze betrokken, gemotiveerde en deskundige medewerkers die wij hiervoor hartelijk willen danken. Uiteraard zijn wij onze leden zeer erkentelijk voor het blijvende vertrouwen in onze verzekeringsmaatschappij.

Rosmalen, 29 maart 2018

drs. Alphons van der Voorn, directievoorzitter

Donatus Dichterbij verschijnt enkele keren per jaar en wordt gratis toegezonden aan geïnteresseerden.

Donatus Verzekeringen
Hoff van Hollantlaan 8
Postbus 500 5240 AM Rosmalen
tel. 073 - 522 17 00
info@donatus.nl www.donatus.nl

D o n a t u s

Dé kerken- en monumentenverzekeraar van Nederland

realisatie: Topic Creatieve Communicatie, Wierden